

tože dle § 68 vodního zákona moravského ze dne 28. května 1870 čís. 65 z. z. jest dlužné příspěvky odvodňovací vymáhati exekucí politickou. Názor ten není správným. § 68 zmíněného zákona ovšem stanoví, že nezaplacené příspěvky k společným přístrojům k odvádění a přivádění vody vybírá na žádost družstva úřad politický způsobem donucovacím. Než dle § 1 čís. 13 ex. ř. jsou exekučním titulem ve smyslu exekučního řádu veškeré příkazy platební a výkazy o nedoplatech přímých daní a o poplatcích, jakož i o přirážkách zemských, okresních a obecních, podle předpisů o tom platných vykonatelné. Za exekuční titul v tomto smyslu nutno považovati i výkaz nedoplatků vodního družstva v R., neboť družstvo slouží nejen zájmům svých členů, nýbrž i veřejnému zájmu, mohlo se dle § 52 moravského vodního zákona utvořit jen nařízením příslušného správního úřadu a přísluší mu tedy povaha veřejnoprávní korporace, z čehož vyplývá, že nutno i dotyčným poplatkům přiznati povahu veřejného poplatku. Dle toho nemůže býti pochybnosti o tom, že k vymáhání poplatků jsou příslušnými soudy, to tím méně, když dle čl. III. uvoz. zákona k ex. ř. zůstaly v platnosti dosavadní zákonné předpisy o vydobývání daní a jiných dávek k účelům veřejným, pak jiných závazků, které daním co do dobývání zákonem na roveň jsou postaveny, a když dvorní dekret ze dne 27. prosince 1832 čís. 2548 sb. z. s., týkající se vymáhání dlužného cla a potravní daně, výslovně stanoví, že lze dlužné poplatky vymáhati buďto soudně neb úřadem politickým a že má při tom volen býti ten způsob, dle něhož lze očekávati vymožení co nejdříve a s nejmenším nákladem. § 68 vodního moravského zákona nepřekáží tedy, by nebyla exekuce soudem povolena, neboť tímto ustanovením nebylo vymáhání přikázáno výhradně politickým úřadům, nýbrž vzhledem k němu je straně ponecháno na vůli, vymáhati dlužné poplatky soudně neb politickým úřadem. Zbývá jen ještě řešiti otázku, byl-li výkaz o nedoplatech předložen ve formě, jak ji má na mysli § 1 čís. 13 ex. ř. Tu již z výkazu samého jde na jevo, že byl politickým úřadem opatřen doložkou vykonatelnosti a nelze mu tedy upřít povahu platného exekučního titulu ve smyslu § 1 čís. 13 ex. ř.

Čís. 350.

Pro rozhodnutí, zda cizozemský žalobce jest povinen dáti žalobní jistotu, jest směrodatným stav vzájemnosti v čase, kdy prvá stolice vydala usnesení o návrhu žalovaného.

(Rozh. ze dne 30. prosince 1919, R II 171/19.)

Ve sporu firmy A., Dánské akciové společnosti, proti firmě B. ve Slezsku navrhla žalovaná firma, by uloženo bylo žalující firmě, dáti žalobní jistotu. Prvá stolice usnesením ze dne 25. září 1919 návrh zamítla, poněvadž dle sdělení ministerstva spravedlnosti v Dánsku až do doby, kdy vstoupí tam v platnost nový zákon o výkonu soudnictví ze dne 11. dubna 1916, to jest do 1. října 1919, od cizích žalobců žalobní jistota nemohla býti požadována. — Rekursní soud vyhověl návrhu, poněvadž dle shora dotčeného sdělení ministerstva spravedlnosti počínajíc dnem 1. října

1919 platí v Dánsku § 323 nového civilního řádu soudního, jímž ukládá se cizím žalobcům, by k návrhu žalovaného dali žalobní jistotu, takže dočasné osvobození Československých státních občanů od povinnosti k žalobní jistotě v Dánsku přestalo dnem 1. října 1919, tudíž v době, kdy spor, o který se zde jedná, ve věci samé ještě ani nezapočal, a poněvadž v případech § 58 c. ř. s. za žalobní jistotu lze dle § 60, odstavec třetí c. ř. s. žádati i za řízení opravného a nelze proto žalující firmu sprostiti povinnosti k žalobní jistotě jedině proto, že v čase usnesení první stolice ještě neprošla lhůta, po kterou tuzemci v Dánsku dočasně osvobozeni byli od žalobní jistoty.

Nejvyšší soud obnovil usnesení první stolice.

D ů v o d y:

Jest zásadou civ. řádu soudního, že pro věcné a právní posuzování sporu jest rozhodným den, kdy byl vydán rozsudek prvního soudu. Ohledně žalobního nároku na plnění vyslovuje § 406 civ. ř. s. přímo a určitě, že nároku takovému lze vyhověti pouze tehdy, když plnění bylo v čase vydání rozsudku v první stolici již splatno. Poněvadž i nárok na složení jistoty ve sporu jest povahou svou nárokem na plnění, dlužno užiti i na mezisporu o jistotu zásady § 406 c. ř. s., a rozhoduje tedy v otázce, zda jistota jest požadována právem čili nic, právní stav platný v čase rozhodnutí mezisporu. V tomto případě bylo první stolicí rozhodnuto dne 25. září 1919, a v té době, jak první soud zcela správně na základě vysvětlení podaného ministerstvem spravedlnosti ze dne 1. září 1919 rozhodl, v Dánsku od příslušníků cizích států se jistota pro soudní náklady nepožadovala, a tedy dle § 57 odstavec druhý také pro Dánského žalobce nebylo povinnosti odpůrci složit jistotu ve sporu projednávaném v republice Československé. Výklad, který uvedenému výnosu ministerstva spravedlnosti dává soud rekursní, není správným; z výnosu toho jde jasně na jevo, že až do doby, kdy vstoupí v platnost zákon o výkonu soudnictví ze dne 11. dubna 1916, t. j. do 1. října 1919, od cizích žalobců v Dánsku jistota za náklady rozepře požadována býti nemohla; nebyl tedy cizí žalobce v Dánsku bezpodmínečně povinen, jistotu položit. Poukaz rekursního soudu k tomu, že spor, v němž jistota jest požadována, se rozvine teprve po 1. říjnu 1919, — že spor ve věci vůbec ještě nezačal, jak rekursní soud tvrdí, není správné, bylať již podána žalobní odpověď, — na věci ničeho nemůže měniti, zvláště když civilní řád soudní poskytuje možnost, aby, změnil-li se poměry za sporu, zvláště odpadne-li vzájemnost, i v dalším průběhu sporu byla jistota požadována.

Čís. 351.

Má-li strana o rozhodné skutečnosti svědka, jehož jména a bydliště nezná, jest na ní, by zachovala se dle ustanovení § 279 c. ř. s., a může pak po případě, zvědévši dodatečně jméno a bydliště svědka, domáhati se obnovy řízení dle § 531 c. ř. s. Nezachovala-li se tak, nemůže z důvodu § 530 c. ř. s. čís. 7 usilovati o obnovu řízení.

(Rozh. ze dne 30. prosince 1919, Rv I 521/19.)